

historie

Škola má od roku 1895, kdy byla založena, bohatou historií. Seznamte se s tím nejdůležitějším, co se v ní událo...

Stručný přehled

15. září 1895

Školní rok 1895/96 byl zahájen v nové školní budově, která byla 15. září slavnostně vysvěcena a oficiálně předána školním účelům. Ředitelem této měšťanské školy se stal **Karel Kamenář**. V nově otevřené jednopatrové budově byly r. 1895 tři chlapecké třídy s počtem 94 žáků z Dačic a 25 žáků z okolních obcí.

Ve školním roce 1897/98 došlo ke spojení měšťanské a obecné školy pod jednu správu. Obecnou školu navštěvovalo 428 dětí, měšťanskou školu kolem 100 chlapců.

1897

Úprava tělocvičny, dodání hrazdy a činek.

1901

Dačické děti přestaly hradit školné, jeho úhradu převzala obecní pokladna.

Dívčí škola 1907 - 08

Roku 1907/08 přibyla k chlapecké měšťanské škole i škola dívčí, pro kterou byla 2. června 1908 zahájena

přístavba dalšího patra. 4. října 1908 došlo k jeho vysvěcení a od 5. října sloužilo plně k vyučování. Kromě 106 chlapců tak školu navštěvovalo i 42 dívek.

1919 - 30

V březnu 1919 byl druhým ředitelem jmenován **František Jahoda**. V této době na škole měšťanské i obecné působilo celkem 21 učitelů, žáků bylo na obecné škole 357 a na škole měšťanské 160.

Ve školním roce 1919/20 byla oddělena správa obecné školy od měšťanské. Dvacátá léta znamenají zvýšení počtu žáků měšťanské školy až na 235.

Elektrické osvětlení v celém objektu bylo zavedeno ve školním roce 1925/26. O dva roky později byly do tříd umístěny dvojité tabule na kladkách, vybaven kabinet přírodopisu. Velká péče se věnovala odborné literatuře - škola odebírala kolem 20 periodik.

1930 - 39

Po odchodu Františka Jahody do důchodu byl 1. 9. 1930 jmenován třetím ředitelem **František Vítů**.

1933 - rozvod vody do poschodí, prádelny, úprava chodníku před školou, vybudování hřiště.

Dalším, již čtvrtým ředitelem se roku 1936 stal **Josef Novák**. Na škole v této době působilo kolem 15 učitelů, počet žáků byl 250.

1937/38 - instalován školní rozhlas

1939 - zřízeno první rodičovské sdružení

Válečná léta

Válečná léta znamenala pro školu mnoho změn: nové učební osnovy (např. povinný německý jazyk),

dvojjazyčné označení školy, využití budovy k vojenským účelům apod. V srpnu 1941 byl zrušen název měšťanská škola a byl nahrazen označením škola hlavní. Druhé patro budovy obsadila německá škola.

Na konci války Němci upravili školu pro potřeby přechodného ubytování. Učebny pokryla sláma a prkna a od 26. února 1945 sloužily pro německé vystěhovalce. První poschodí byl lazaret a v přízemí se nacházela kuchyně.

8. 5. 1945 v půl sedmé ráno opustili poslední Němci školu. Následující den vítali občané města Rudou armádu a budova školy její vojáky. Od 14. března 1945 se učilo pouze v tělocvičně, třídy se v ní podle potřeby střídaly. Školní rok se prodloužil až do 19.7.; na jeho konci obdrželo vysvědčení 301 dětí.

Konec války přinesl svobodu i dvěma učitelům školy, kteří prošli krutou zkušeností koncentračních táborů. Po téměř 14 měsících se vrátil ředitel Josef Novák. Jeho zdravotní stav byl však natolik vážný, že nastoupil do funkce až 1. 2. 1947. Učitel Adolf Liška se vrátil zpět dokonce po 3 a půl letech vězení.

Po válce

Po válce se škola opět vrátila k názvu měšťanská škola a k učebním osnovám z roku 1932. Řízením školy byl od zatčení ředitele Josefa Nováka pověřen Jindřich Chalupa. Rok po válce učilo ve škole 12 učitelů v pěti dívčích a pěti chlapeckých třídách s počtem okolo 300 žáků.

1948 - 1953

Od 1. září 1948 dochází ke změně názvu i organizační struktury školy. Národní škola (dosud obecná) začleňovala 1. - 5. postupný ročník a střední škola (dosud měšťanská) 6. - 9. ročník.

Střední škola měla po návratu Josefa Nováka do funkce ředitele dvě samostatné školy - dívčí (ředitel J. Chalupa) a chlapeckou (ředitel J. Novák).

Sloučení v jednu střední školu nastalo v roce 1951/52.

Jedenáctiletka

Dva roky poté byla zřízena Jedenáctiletá střední škola s osmi ročníky povinnými a třemi výběrovými. Ředitelem se stal **dr. Bohuslav Vašek**. Dosavadní 1. - 9. ročník navštěvovalo 630 žáků a učitelský sbor čítal 27 učitelů.

Než došlo k otevření nové školy, vzrostl počet žáků v roce 1959/60 až na rekordních 829. K výuce se využívaly další objekty ve městě (dnešní zvláštní škola, nový zámek, kuželna, vojenský objekt...), učilo se na směny.

Škola ul. B. Němcové

Nová Základní devítiletá škola v ulici Boženy Němcové byla dána do provozu 1. září 1961, ředitel dr. Vašek přešel na tuto školu.

ZDŠ

Od školního roku 1961/62 se stal ředitelem **Adolf Liška**. Samotná ZDŠ začala s 396 žáky v 11 třídách a s 15 učiteli. Pronajala si část sousední zahrady na pozemky, upravilo se 6 odborných učeben.

1968 - vznikla z uhelny nová třída "na dvoře", došlo k přestavbě šaten, přístavbě nářadovny.

1968/69 - škola přišla o podstatnou část sportovního hřiště (výstavba nových panelových domů).

V červnu 1972 odešel do důchodu ředitel Adolf Liška. Jeho místo zaujal Josef Šimánek.

1974 - dostavění skleníku

Pěvecký sbor

Od padesátých let až do rok 1985 na škole působil jako učitel hudební skladatel Vladimír Fuka. Žákovský pěvecký sbor pod jeho vedením získával mnohá ocenění a jistě zanechal významnou stopu ve vzpomínkách pamětníků.

"Nová koncepce"

1. září 1976 vstoupila v platnost nová koncepce, nastaly změny ve vyučování, ale i v chodu školy. Během následujících let vzrostl počet žáků o 200, počet tříd o 9 na celkový počet 23. Nedostatek učeben se řešil převážením žáků druhých a třetích tříd do Lipolce a K. Vydří.

V roce 1981 byl dostavěn nový pavilon, který byl nejprve využíván mateřskou školou (z havarijních důvodů). Učit se v pavilonu začalo v roce 1983.

Polistopadové změny

V prosinci 1989 zemřel ředitel J. Šimánek a devátým ředitelem v historii školy se stal **Mgr. Zdeněk Berka**.

90. léta

Změny ve společnosti po listopadu 1989 zasáhly i resort školství. Proces transformace školy není stále ukončen. Dochází ke změnám učebních osnov, postupně jsou staré učebnice nahrazovány novými. Všeobecně se ve školství objevují potíže s financováním, se zajišťováním kvalifikovaných pedagogů.

Výuka žáků 1. a 2. ročníku probíhá v objektu bývalých jesli v ul. Bratrská - naše odloučené pracoviště. Skončilo dojíždění žáků do okolních škol, prostor k výuce.

1995 - 100 let školy

K významnému zviditelnění školy došlo při oslavách 100. výročí založení školy v ulici Komenského. Přípravy byly náročné pro učitele i žáky, avšak žákovská akademie, na které se podílely všechny třídy, byla opravdu důstojným a velmi pěkným vyvrcholením oslav. Setkala se s obrovským zájmem nejen rodičů, ale i ostatní veřejnosti. Pestrá přehlídka dětské tvořivosti (zpěv, hudba, tanec, recitace, scénky, módní přehlídka aj.) byla všemi velmi kladně hodnocena.

K oslavám patřily i další akce jako např.: den otevřených dveří, výstava výtvarných prací žáků v MěKS, výstava "100 let školy" v městském muzeu, promenádní koncert, slavnostní předání klíče na dalších 100 let, taneční zábava.

1996 - přístavbou šaten a jídelny vzniklo propojení staré budovy s pavilonem, postavena nová plynová kotelná.

Další, také velmi úspěšné, žakovské akademie se konaly v letech 1998 a 2001.

2004 - Proběhla poprvé v zámeckém parku ve spolupráci s tehdejší kastelánkou pí. Bisovou Procházka pohádkou - 1. ročník, tato velmi oblíbená akce je od té doby realizována každoročně i v mokré variantě v budově školy.

V tomto roce jsme také dostali náš první školní web - děkujeme pane Kamíre, děkujeme pane Pekárku - www.zsdacice.eu opravdu žil!

Škola začala organizovat sportovní soutěže - O Štít města Dačice, O malý Štít města Dačice, účastnit se běhu Gross-Sieghartsem. Jezdit na lyžařský kurz do Krkonoš.

1. žák obdržel putovní pohár pro nejlepšího devátáka školy - Milan Dvořák z IX. A. (začali jsme se opravdu důstojně loučit s devátáky).

Škola se začala aktivně otevírat - probíhaly Dny otevřených dveří, tvořivé dílny, mimoškolní aktivity a zapojovat do života města.

2005 - 110 let školy

Den před svými 110. narozeninami dostala naše škola nejkrásnější dárek. Díky panu učiteli Novotnému, paní Fukové, panu Štěrbovi, firmě Frigomont a E. ON Energie jsme mohli vrátit do štítu symbol českého školství - J. A. Komenského. Odměnou byla i Školní akademie, kterou si můžete připomenout na fotografiích.

Po 18 letech ve funkci odešel do důchodu Mgr. Zdeněk Berka a v srpnu 2008 byla jmenována **Ing. Eva Macků**, stala se tak 10. ředitelem naší školy a zároveň první ženou v této funkci.

2008 - Škola se zapojila poprvé do grantové projektu THK a obdržela financování projektu školní televize - zakoupili jsme kameru, dataprojektor, DVD přehrávač a plátno.

2009 - Pracoviště Bratrská - malování, výměna nábytku, rozvody elektřiny, pracoviště připojeno k internetu a do interní školní počítačové sítě.

Budova Komenského - dokončeny rozvody zdravotnické + úplná rekonstrukce sociálních zařízení. Rekonstrukcí prošla vodovodní přípojka školy. Bylo instalováno zabezpečovací zařízení pro vstup do školy.

Průběžně se obměňoval nábytek v učebnách, tabule - keramické magnetické, výměna podlahové krytiny.

Ke zpestření výuky slouží dvě interaktivní tabule.

2010 - 115 let školy

2010/11 - Dárkem pro školu byla oprava fasády, která proběhla v průběhu prázdnin a měsíce září, dalším pak byla Školní akademie.

V budově Komenského proběhla oprava vytápění + výměna radiátorů, po celé škole v "drátech" rozveden internet, nově kabát dostala i sociální zařízení v pavilonu školy.

V dubnu 2011 zahájen projekt EU peníza školám. Do školy postupně přibývají interaktivní tabule, nové počítače. Díky rekonstrukci sportovní haly mají žáci kvalitní podmínky k výuce tělesné výchovy.

2011/12 - Výuka se neustále modernizuje také díky využívání evropských dotací (v každé třídě interaktivní tabule, nebo plátno s dataprojektorem). Intenzivně probíhá rovněž vzdělávání pedagogů.

Drátěné šatní kóje v šatnách 2. stupně jsou nahrazeny uzamykatelnými skříňkami. Vstup do šaten umožňují

automatické vstupní dveře. Průběžně probíhá výměna nábytku a podlah v učebnách.

Proběhla oprava přípravy u skleníku.

V Bratrské bylo obloženo topení.

2012/13 - Zateplení budovy pavilonu školy v ul. Komenského, včetně nové střechy, zakoupení schodolezu. Rekonstrukce šaten v části pro 1. stupeň včetně šatních skříněk.

Výměna vchodových dveří, oken ve školní jídelně v Bratrské, výměna podlahových krytin.

Díky využití dotací má každá třída připojení k rychlému internetu, je vybavena interaktivní tabulí či dataprojektorem + odpovídající zázemí pro pedagogogy.

2013/14 - U hlavní budovy školy na Komenského byla rozšířena dlážděná plocha u bočního vstupu.

Zateplení našeho pracoviště na Bratrské - výměna oken, střešní krytiny, výměna topení, klimatizace do tříd, přístřešek nad vchodové dveře, instalace EZS.

2015 - 120 let školy

2014 /2015 - V rámci oslav jsme zorganizovali Školní akademii.

Nová mobilní učebna - bezdrátová zařízení + vzdělávání. Práce rodilého mluvčí ve škole - celoroční projekt. Keramická pec. Venkovní učebna v areálu Komenského. Na Bratrské nové vnitřní dveře.

2015/16 - Intenzivní čerpání evropských dotací - výzva 56 - čtenářské dílny, školní knihovna vybavena novými knihami, výukový pobyt v Londýně; výzva 57 - úplná rekonstrukce a dovybavení školní dílny novým nábytkem a novým nářadím + rozvoj komunikace v cizích jazycích - vyučující + žáci. Wifi ve škole - pouze pro školní mobilní bezdotyková zařízení. Herní prvky na zahradě Komenského, zastřešení venkovní učebny.

2016/17 - Výuka AJ od 1. ročníku, projekt Děti do bruslí, nové oddělení školní družiny - kapacita 150 dětí, další herní prvky v areálu škol v Komenského ulici, následně staronové herní prvky v zahradě MŠ - k využití naší školou (stavba nové MŠ Za Lávkami). Další šatní skříňky do šaten (cca 40). Dokončení výměny osvětlení v budovách školy.

2017/18 - Komplettní rekonstrukce sociálního zařízení na Bratrské, budování nové učebny v budově Komenského - pavilonu školy, přízemí. Posuvná vstupní brána do areálu Komenského z ulice Komenského. Nový prostor pro školní knihovnu v budově Komenského.

2018/2019 - Zahájení realizace přístavby školy, budování schodiště do podkroví, přestavba podkroví školy v ul. Komenského. Staveniště bylo předáno 13. 2. 2019.

Změny v souvislosti s přístavbou: uzavření dvou učeben, úprava vstupu do budovy školy pro žáky, přemístění klimatizační jednotky do učebny v pavilonu, rekonstrukce kabinetu pod půdou (odstranění schodiště, podhled s osvětlením); posuvná brána s elektropohonem, skleník, některé herní prvky byly demontovány a uloženy; nový zvonek s kamerou ke vstupním dveřím k šatnám od „hasičárny“.

Výměna osvětlení na chodbách a schodišti staré budovy, výmalba, zřízení nového skládku za školní dílnou, několik učeben vybaveno novým nábytkem, přesun některých interaktivních tabulí, v jedné třídě nová podlaha. Proběhla renovace vchodových dveří školy.

Odloučené pracoviště v Bratrské: oprava ležaté části kanalizace včetně vyčištění podzemní šachty a opravy vlezu, oprava sociálních zařízení pro zaměstnance, výměna otopných těles, jídelna vybavena novým nábytkem. Ve školní výdejně a chodbě školy vyměněna a zaizolována stoupačka dešťové vody a splaškové

kanalizace.

Zapojení do projektů: Šablony pro MŠ a ZŠ I, Sportuj ve škole AŠSK, Škola odpovědného spotřebitele, Pedagog 21. století - Tandemová výuka. Spolupráce s Menzou - podpora práce s nadanými žáky.

Výuka anglického jazyka doplněna o výuku rodilé mluvčí.

2020 - 125 let školy

2019/2020 - Ke svým **125. narozeninám** dostala škola dárek. Dárek v podobě moderní přístavby.

V tomto školním roce měla na organizaci výuky i potřebných oprav a běžné provozní údržby, významný vliv

realizace **přístavby školy** v ul. Komenského. Staveniště bylo předáno 13. 2. 2019, kolaudace proběhla koncem července 2020.

Přístavba školy byla realizována u pravé části budovy školy (pohled z ul. Komenského) + proběhla úprava podkroví školy. Vzhledem k tomu, že žáci opustili budovu školy z důvodu covidové pandemie 11. 3. 2020 bylo možno stavební úpravy realizovat v mnohem klidnějším režimu. I když pak postupně nastupovali, nebyla koordinace zdaleka tak náročná, jako by byla při běžném provozu. Škola má nyní k dispozici **11 moderních výborně vybavených odborných učeben. Dvě učebny matematiky, učebnu fyziky, chemie, přírodopisu, zeměpisu, tři jazykové učebny vybavené komunikačním nástrojem Robotel, počítačovou učebnu, učebnu technickořemeslných činností vybavenou mimo jiné kuchyňkou, 3D tiskárnou, plotterem a množstvím robotických stavebnic.** Současně také vznikla nová sociální zařízení pro žáky i vyučující, pro invalidy.

Pro zaměstnance máme nové zázemí v několika kabinetech. Staronový kabinet pod půdou získali provozní pracovníci, jako důstojné zázemí pro svou práci a zároveň místo pro uložení čistícího podlahového stroje. V souvislosti s přístavbou školy byla realizována rekonstrukce bývalé učebny **chemie** – vznikla z ní multifunkční kmenová učebna. V rámci obnovy školního pozemku po stavbě byla vrácena zpět posuvná brána s elektropohonem a herní prvky. Zahrada je osázena a díky letošnímu deštivému počasí i krásně zatrávněna. Před školou byl na základě Koncepce úpravy školního pozemku odstraněn plot byla vytvořena parková výsadba. U levé části budovy byla vybudována zeď, za kterou umístíme skleník zázemí pro pracovní činnosti. Firma realizující přístavbu využívala zděnou část skleníku a nářadovnu, uvedla ji do původního stavu, vybavení které bylo odvezeno a uloženo je zpět. Pozemek školy byl oplocen a zajištěn pro bezpečný pohyb dětí a zaměstnanců.

Výuka ve škole probíhala v rámci možností a pokynů do konce školního roku (ukončeno ředitelským volnem). V průběhu covidového volna a prázdnin jsme v budově Bratrská rekonstruovali školní výdejnu na Bratrské a opravili hydranty. V budově Komenského jsme malovali, opravili lišty a stěnové nátěry, natřeli zábradlí včetně madel. Několik učeben je vybaveno novým nábytkem. V poslední parketové učebně máme novou podlahu. Proběhla renovace dveří a zárubní do učeben školy. Všechny učebny v pavilonu jsou vybaveny klimatizací. V rámci potřeby rozšíření kapacity serveru máme nové externí uložení.

2020/21

Díky podpoře zřizovatele má škola výborné podmínky pro výuku a také pro zavedení výuky **Nové informatiky**. Jde především o zakoupení stavebnic k realizaci programování. Ideální podmínky budeme mít díky nově vzniklé **polytechnické učebna robotiky**. Původní počítačová učebna byla v rámci projektu IROP úplně rekonstruována, včetně stropu, podlahy a stěn. Je vybavená moderním nábytkem umožňujícím kreativní práci se stavebnicemi, doplněná interaktivním panelem, tablety a stavebnicemi.

Částečnou rekonstrukcí prošla také bývalá učebna **fyziky** – opravou podlahové krytiny, novým nábytkem a interaktivní tabulí vznikla univerzální multifukční kmenová učebna. Po tomto kroku jsou již ve **všech učebnách naší školy interaktivní tabule, nebo interaktivní panely**. Na odloučeném pracovišti v Bratrské byl zakoupen dotykový stůl Prowise. 42 Pro potřeby výuky byla zakoupen multifunkční kopírovací stroj. V prostoru vestibulu byly odstraněny prosklené stěny a opraveno a natřeno zábradlí. Na zahradě byl vybudován **skleník** k výuce pracovních činností. Odbor investic zrealizoval dláždění vjezdu do školy z ulice Jiráskova, včetně oplocení a nové posuvné brány. V průběhu hlavních prázdnin jsme v budovách školy Komenského malovali, opravili lišty a stěnové nátěry, natřeli zábradlí včetně madel. Několik učeben je vybaveno novým žákovským nábytkem.

Škola byla zapojena v projektu **Sportuj ve škole AŠSK** Jedna skupina pracovala v rámci školní družiny, druhá pro žáky 1. stupně. V letošním roce také krátce po zahájení ukončeno. Škola je zapojena do projektu **Pomáháme školám k úspěchu** (vzdělávací projekt výhradně financován Nadací The Kellner Family Foundation). Jeho vizí je škola, kde se každý žák učí naplno a s radostí a své učení si řídí; každý žák s potěšením i kriticky užívá texty různého druhu; panuje kultura příznivá pro učení každého, dětí i dospělých. U žáků s SPU jsou na základě doporučení se ŠPZ realizována podpůrná opatření dle potřeby distanční

formou.

V rámci **Šablon II** pracuje ve škole speciální pedagog. Škola je **spolupracujícím partnerem Menzy** - podpora práce s nadanými dětmi (pravidelná nabídka testování, logická olympiáda, klub, podpora školy zakoupením deskových her, klub logiky). Škola ke konci srpna 2021 ukončí projekt Šablony pro MŠ a ZŠ II (tyto aktivity byly realizovány v období covidové pandemie převážně distanční formou) na který naváže projekt **ŠABLONY pro MŠ A ZŠ III od září 2021**. V rámci projektu budeme pokračovat v aktivitách Doučování žáků ZŠ ohrožených školním neúspěchem, klubech zábavné logiky a deskových her pro žáky a čtenářských klubech, klubech komunikace v cizích jazycích, badatelských klubech. Dle možností a pravidel stanovených projektem nakupujeme školní pomůcky a potřeby pro realizaci šablon. V rámci letošního roku jsme realizovali **online školní zápis** - rodiče děti zapisovali přímo prostřednictvím systému Škola OnLine, v červnu se zarezovali a následně zúčastnili individuálního motivačního zápisu, který proběhl dvě odpoledne v učebnách odloučeného pracoviště Bratrská. Školáčky - přípravná setkávání žáků a jejich rodičů se školou jsme realizovali online. Rodiče s dětmi se krásně zvládli připojit. Novinkou byla také realizace **Triád - třídních setkání ve formátu rodič+žák+pedagog** - na základě sebehodnotícího formuláře proběhlo společné zhodnocení vzdělávacího posunu dítěte (formativní hodnocení). V červnu 2021 jsme otevřeli **Školní pokladnu** - online program sloužící k přesné evidenci finančních prostředků, které zákonný zástupce svěřil škole na čerpání plateb za školní akce (kino, divadlo, platby za pracovní sešity, učebnice, družinu...). Webová aplikace umožňuje zákonnému zástupci sledovat čerpání finančních prostředků. V srpnu 2021 jsme dokončili přípravy na **elektronickou žákovskou knížku a elektronickou třídní knihu** - které spouštíme od září 2021.

Ředitelé školy

Karel Kamenář 1895-1919 (od roku 1894 již ředitelem měšťanské školy)

František Jahoda 1919-1930

František Vítů 1930-1936

Josef Novák 1936-1953 (během válečných let vězněn, do funkce nastoupil až 1. 2. 1947 jako ředitel chlapecké školy)

Jindřich Chalupa od zatčení J. Nováka pověřen řízením školy; od 1. 2. 1947 ředitelem dívčí školy až do r. 1951 (pak sloučení obou škol)

Dr. Bohuslav Vašek 1953-1961

Adolf Liška 1961-1972

Josef Šimánek 1972-1989

Zdeněk Berka 1990-2008

Eva Macků 2008

HISTORIE ŠKOLY VE FOTOGRAFIÍCH